

**Äkillisesti läheisensä menettäneiden
kohtaaminen ja tukeminen sairaalapapin työssä –**

**”Miten sietää sietämätöntä tai lohduttaa, kun
lohdutusta ei ole?”**

Sairaalapastori Anne-Maria Oikarinen

Kun rakas ihminen kuolee

- Läheisen kuolema muuttaa elämän. Se on raja, jonka jälkeen on toisin.
- Rajapinnassa ollessaan läheisensä menettänyt ihminen tarvitsee toisen ihmisen läsnäoloa.
- Hän tarvitsee toisen kannattelemaan siinä hetkessä, jossa psyykkinen kipu vie hänet äärrajoille, jossa kipu on sietämätöntä.

Kuoleman ammattilainen(?)

- Mikä pätevöittää?
- Ammatti, virka, koulutus, tehtävä
- Teoriatieto
- Oma elämänhistoria
- Kykyä olla toiselle läsnä vaikeassa, jopa sietämättömässä hetkessä.

Pappina sairaalassa

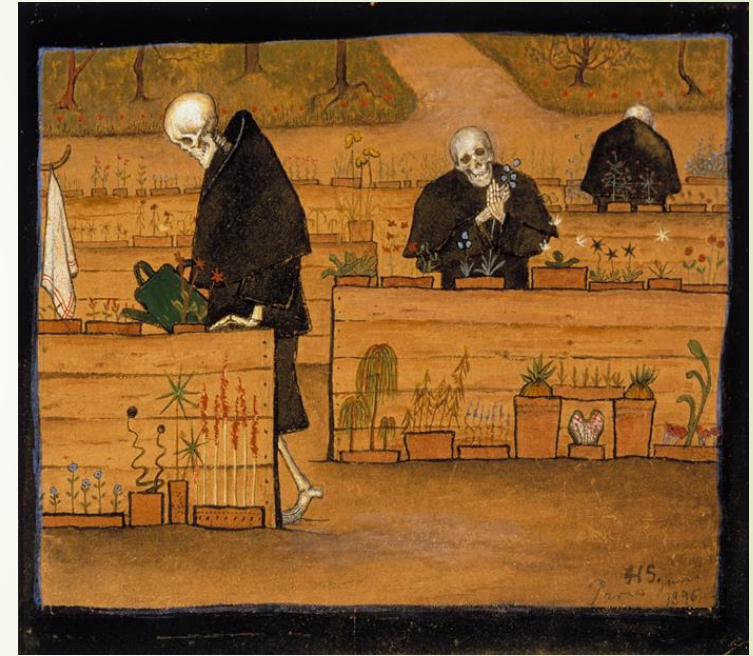
- Sairaalapappi on koulutukseltaan teologian maisteri ja hänellä on sairaalasielunhoitajan erityiskoulutus 60 op. Hän on Suomen ev.lut. kirkon työntekijä, joka on työssä sairaalassa.
- Sairaalapapin työ on vakaumuksen mukaista eksistentiaalista tukea. Se tarkoittaa ihmisen auttamista, tukemista ja lohduttamista elämän suurimmissa muutoksissa, vakavassa sairastumisessa ja kuolemassa (Sairaalasielunhoidon periaatteet 2011).
- Sairaalapapin työssä keskeistä on vuorovaikutusosaaminen kriisissä olevan ihmisen kanssa.
- *"Olen sairaalassa potilaiden, heidän läheistensä ja henkilökunnan keskustelukumppani, jokaisen vakaumusta kunnioittaen."*

“ Astun huoneeseen, joko verhoilla eristettyyn tai seinin. Näen heidät, läheiset, jotka ovat saaneet tiedon rakkaan ihmisen tilanteesta, parantavaa hoitoa ei ole, hän kuolee. Joku itkee, pyyhkii kyyneleitä, toinen on jähmettynyt paikalleen, kolmas kuin ruutitynnyri valmiina räjähtämään. Eräänlainen tunteiden kakofonia on täyttänyt huoneen. Siihen huoneeseen astun minä, sairaalapappi, avuksi ja tueksi. ”

Läheisten kohtaaminen

Ettei tarvitsisi kuolla yksin

- Ihmisen vierellä, jonka rakkaat eivät pääse paikalle.
- Toive rukouksesta – siunauksesta.

Kuoleman puutarha,
Hugo Simberg 1896.
Kansallisgalleria.

- Jalat eivät kannaa.
- Lattialla istuminen maadoittaa.
- Ei pysty olemaan paikoillaan.
- Sanattomuus tai puhuu tauotta.
- Etsii syytä, syyllistä, joko itsestään tai toisesta.

Ihmisen
yksilöllinen
tapa reagoida
läheisen
äkilliseen
kuolemaan

Miten autan ja tuen läheistä?

Läsnäolo

- Sanaton läsnäolo
- Asian sanottaminen
- Psykoedukaatio
- Kristilliset rituaalit (vain läheisen toiveesta)
- Yhteydenpito seuraavana päivänä
- Pitkäaikainen yhteydenpito, sielunhoitosuhde

Kehollinen läsnäolo

- Kuolevan / vainajan koskettaminen
- Kädestä pitäminen
- Silittäminen
- Halaaminen

Kristilliset rituaalit

Sairaalapastori Anne-Maria Oikarinen 21.-22.4.2022

Läheisen kysymykset, ajatukset

- Miksi?
- Mitä pahaa olen tehnyt?
- Syyllisyys
- Jätit minut

Suru,
Albert Edelfelt 1854.
Kansallisgalleria.

Sairaalan henkilökunnan tukena

- Yksittäiset keskustelut
- Purkutilanteet
- Työnohjaus
- Osastotunnit

Haavoittunut enkeli,
Hugo Simberg 1903. Kansallisgalleria.

- Palautuminen
- Työnohjaus
- Koulutus
- Vapaa-aika
- Toivo

Oma jaksaminen

- ”Siinä hetkessä, jossa en voi tehdä mitään muuttaakseni tosiasioita. Voin vain **olla toiselle**, pysähtyä vierelle jakamaan sen hetken. **Näkemään** hänen kipunsa ja **kuulemaan**, mitä hän sanoo sanoin ja sanattomasti. **Kannattelemaan** häntä omassa mielessäni, selviämään hengenvedosta toiseen.”

